

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

**Факультет психології
Кафедра педагогіки та корекційної освіти**

„ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної роботи

проф. С.О. Чернецький
„ ” 2015 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГСЕ Педагогіка

напря́м підготовки ***6.040101 Хімія***

Хімічний факультет

Дніпропетровськ
2015 рік

Робоча програма з нормативної дисципліни «Педагогіка» для студентів за напрямом підготовки 6.040101 Хімія.

« ____ » _____ 2015 р. – 10 с.

Розробники: Никоненко Наталія Валеріївна, доцент кафедри педагогіки та корекційної освіти ДНУ ім. Олесь Гончара, кандидат педагогічних наук, доцент.

Приходько Т.П., доцент кафедри педагогіки та корекційної освіти ДНУ ім. Олесь Гончара, кандидат педагогічних наук, доцент.

Нетьосов Сергій Іванович, доцент кафедри педагогіки та корекційної освіти ДНУ ім. Олесь Гончара, кандидат педагогічних наук.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки і корекційної освіти.

Протокол від «_23_» ____ червня _____ 2015 р. № _4_.

Завідувач кафедри

проф. Гладуш В.А.

« ____ » _____ 2015 р.

Схвалено науково-методичною комісією за напрямом підготовки 6.040101 «Хімія».

„_25_” _____ червня _____ 2015 р. № 11

Голова

проф. Варгалюк В.Ф.

„ ____ ” _____ 2015 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2.	Галузь знань <i>0401 «Природничі науки»</i>	<i>Вибіркова</i>	
	Напрямок підготовки <i>6.040101 «Хімія»</i>		
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	
		Семестр	
Загальна кількість годин – 72		5-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1, самостійної роботи студента – 3.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>бакалавр</i>	Лекції	
		18 год.	
		Самостійна робота	
		54 год.	
		Індивідуальні завдання: кмр-1.	
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/3;

для заочної форми навчання -

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогіка» є формування системи знань, умінь, навичок з навчання й виховання учнів, обґрунтування шляхів і умов ефективного впливу на їх особистісний розвиток, необхідних для ефективної діяльності вчителів.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Педагогіка» є:

- надання студентам знань теоретичних положень педагогіки;
- систематизація способів засвоєння, відтворення і тлумачення основних понять педагогіки;
- практичне оволодіння технікою керівництва процесом навчання й виховання;
- оволодіння ефективними шляхами впливу на розвиток особистості;
- формування професійно-педагогічної позиції, потреби у самовдосконаленні;
- формування освіченої, творчої особистості майбутнього вчителя.

2.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

- **знати:**
- – основні поняття, терміни, концепції педагогіки;

- – стан сучасної педагогічної думки на основі теоретичного опрацювання спеціальної літератури;
- специфіку предмета, завдання та методи педагогіки, її в системі гуманітарних наук;
- методи науково-педагогічних досліджень;
- вікові та індивідуальні особливості розвитку та виховання особистості;
- сутність основних напрямів всебічного розвитку особистості;
- методи стимулювання учнів до активної роботи над особистим розвитком та самовдосконаленням;
- особливості застосування методів виховання;
- особливості проведення колективних творчих справ;
- методи організації навчально-пізнавальної діяльності учнів;
- методи навчання і особливості їх використання залежно від індивідуальних особливостей учнів;
- різноманітні форми організації навчально-виховного процесу в школі;
- зміст, принципи та методику особистісно орієнтованого, інтерактивного навчання й виховання;
- систему професійно важливих якостей вчителя.

уміти:

- вивчати індивідуальні особливості учнів і колективу, тобто використовувати діагностику;
- приймати рішення, передбачувати результат, поєднувати завдання виховання і розвитку особистості з урахуванням її можливостей;
- приваблювати учнів до теоретичної, практичної і дослідницької діяльності з урахуванням їх інтересів і можливостей;
- визначати за зовнішніми прикметами і вчинками дітей зміни в їх психічному стані, розуміти їх поведінку в конкретних життєвих ситуаціях;
- застосовувати методи і засоби навчально-виховної роботи для досягнення учнями найкращих успіхів в умовах диференціації;
- виявляти в навчальному предметі на різних рівнях його вивчення основні провідні ідеї, поняття, переконання для розвитку в учнів творчого мислення;
- самостійно аналізувати педагогічні дії;
- розробляти систему управління і самоуправління вихованців в залежності від мети виховання, інтересів, волі, бажань, здібностей дітей;
- поєднувати цілі дітей і цілі виховання, враховувати взаємовідношення, особисті симпатії і антипатії учнів в ході педагогічного процесу;
- дотримуватись в своїй діяльності професійно-педагогічних етичних норм;
- підтримувати й формувати сприятливий для успішної педагогічної діяльності соціально-психологічний клімат в колективі;
- попереджати й знаходити ефективні варіанти розв'язання педагогічних конфліктів.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки. Теорія виховання.

Тема 1. Педагогіка в системі наук про людину.

Поняття про педагогіку. Виникнення і розвиток педагогіки. Предмет і завдання педагогіки. Педагогічна наука і педагогічна практика. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками.

Тема 2. Методологія і методи педагогічних досліджень.

Поняття методології науки. Методи педагогічних досліджень. Метод педагогічного спостереження. Метод опитування (інтерв'ю, анкетування). Метод тестування. Метод педагогічного експерименту. Метод вивчення документації. Статистичні методи у педагогіці.

Поняття вікової кризи. Періодизація вікових особливостей розвитку людини. Характеристика кожного з етапів розвитку індивіда.

Тема 3. Основні закономірності, принципи та методи виховання.

Процес виховання як система. Особливості виховного процесу. Загальні закономірності процесу виховання. Принципи виховання. Характеристика принципів виховання.

Поняття про методи виховання. Класифікація методів виховання. Методи формування свідомості особистості. Методи організації діяльності. Методи стимулювання. Вибір методів виховання.

Тема 4. Формування колективу, його вплив на виховання особистості. Класний керівник: функції, напрями і форми роботи.

Колектив як форма виховання. Учнівський колектив. Розвиток дитячого колективу. Колектив і особистість. Педагогічне управління колективом. Класний керівник. Функції, напрями і форми роботи. Позашкільні форми виховання.

Змістовий модуль 2. Теорія освіти і навчання. Школотзнавство.

Тема 5. Дидактика. Зміст освіти в структурі сучасної школи.

Поняття про дидактику. Історія розвитку дидактики. Освіта як багатоаспектне поняття. Основні тенденції сучасної освіти. Стратегія розвитку освіти в Україні. Основні завдання дидактики.

Поняття про зміст освіти. Фактори, що зумовлюють формування змісту освіти. Теорії організації змісту освіти. Наукові вимоги до формування змісту освіти. Реалізація змісту освіти в сучасній школі.

Тема 6. Структура та організація процесу навчання.

Суть процесу навчання. Процес навчання як система. Цілі процесу навчання (цільовий компонент). Стимулювання процесу навчання (стимуляційно-мотивуючий компонент). Зміст навчального процесу (змістовий компонент). Організація навчально-пізнавальної діяльності учнів (операційно-діяльнісний компонент). Контроль і регулювання навчально-пізнавальної діяльності (контрольно-регулювальний компонент). Оцінка і самооцінка якості оволодіння виучуваним матеріалом (оцінно-результативний компонент). Навчання, розвиток і виховання.

Тема 7. Закономірності, принципи і методи навчання.

Історія проблеми. Класифікація закономірностей навчання. Поняття про принцип, правило. Система дидактичних принципів.

Поняття про методи навчання. Класифікація методів навчання. Методи організації та самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності. Методи стимулювання і мотивації учіння. Методи контролю і самоконтролю в навчанні. Бінарні методи навчання. Ситуаційний метод. Вибір методів навчання.

Поняття про форми навчання. З історії форм організації навчання. Типи уроків, їх структура. Психолого-дидактичні та гігієнічні вимоги до уроку у загальноосвітньому навчальному закладі. Аналіз уроку. Визначення мети уроку. Основні критерії ефективності уроку. Планування уроків різних типів. Самоаналіз уроку. Нестандартні уроки. Допоміжні форми навчання.

Тема 8. Контроль та оцінювання. Диференційоване навчання в школі.

Психолого-педагогічні вимоги до перевірки та оцінки знань, умінь і навичок. Види контролю: попередній, поточний, періодичний та заключний.

Методи контролю: усний, письмовий, графічний, програмний. Особливості проведення контрольних робіт. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів за 12-бальною шкалою оцінювання. Стимулююча та корекційна роль оцінки

Тема 9. Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності. Сучасний учитель та його професійне зростання.

Інновації в освіті. Передовий педагогічний досвід і впровадження досягнень педагогічної науки. Педагогічне новаторство. Критерії педагогічних інновацій. Інноваційне середовище.

Учитель, його роль і значення у навчально-виховному процесі. Функції учителя. Науково-методична робота у загальноосвітньому навчальному закладі. Підвищення фахової кваліфікації педагогів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма		Заочна і вечірня форма	
	усього	у тому числі	Усього	у тому числі

		л	п	Лаб	Інд	с.р.		л	п	Лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7						
Змістовий модуль 1												
Загальні основи педагогіки. Теорія виховання												
<i>Тема 1. Педагогіка в системі наук про людину.</i>	8	2				6						
<i>Тема 2. Методологія і методи педагогічних досліджень.</i>	8	2				6						
<i>Тема 3. Основні закономірності, принципи та методи виховання.</i>	8	2				6						
<i>Тема 4. Формування колективу, його вплив на виховання особистості. Класний керівник: функції, напрями і форми роботи.</i>	8	2				6						
Разом за змістовим модулем 1	32	8				24						
Змістовий модуль 2												
Теорія освіти і навчання. Школознавство												
<i>Тема 5. Дидактика. Зміст освіти в структурі сучасної школи.</i>	8	2				6						
<i>Тема 6. Структура та організація процесу навчання.</i>	8	2				6						
<i>Тема 7. Закономірності, принципи і методи навчання.</i>	8	2				6						
<i>Тема 8. Контроль та оцінювання. Диференційоване навчання в школі.</i>	8	2				6						
<i>Тема 9. Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності. Сучасний учитель та його професійне зростання.</i>	8	2				6						
Разом за змістовим модулем 2	40	10				30						
Усього годин	72	18				54						

4. Теми семінарських занять
Не передбачені

5. Теми практичних занять
Не передбачені

6. Теми лабораторних занять Не передбачені

8. Самостійна роботи

№ з/п	Назва теми	К-сть годин	
		Гр. ХФ-13-1; ХФ-13-2; ХФ-13-3	Гр. ХВ-13-4
I. Загальні основи педагогіки. Теорія виховання			
1	Тема 1. Педагогіка в системі наук про людину.	6	4
2	Тема 2. Методологія і методи педагогічних досліджень.	6	6
3	Тема 3. Основні закономірності, принципи та методи виховання.	6	4
4	Тема 4. Формування колективу, його вплив на виховання особистості. Класний керівник. Функції, напрями і форми роботи.	6	4
II. Теорія освіти і навчання. Школознавство			
5	Тема 5. Дидактика. Зміст освіти в структурі сучасної школи.	6	4
6	Тема 6. Структура та організація процесу навчання.	6	4
7	Тема 7. Закономірності, принципи і методи навчання.	6	4
8	Тема 8. Контроль та оцінювання. Диференційоване навчання в школі.	6	4
9	Тема 9. Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності. Сучасний учитель та його професійне зростання.	6	4
	Усього годин	54	34

9. Індивідуальні заняття Не передбачені

10. Методи навчання

Методами навчання дисципліни „Педагогіка” є: лекції, виступи з науковими повідомленнями по типу «прес-конференція» у відповідності до тем, передбачених робочою програмою, підготовка та індивідуальний захист доповідей, рефератів, наукових повідомлень по типу «круглий стіл», інтерактивні заняття, підготовка самостійних робіт.

11. Методи контролю

Під час вивчення дисципліни реалізується періодичний, підсумковий, взаємоконтроль, самоконтроль. Під час занять застосовується індивідуальна, фронтальна і групова перевірки. Результати навчання студентів контролюються на лекціях та в процесі оцінювання самостійних робіт. Самоконтроль використовується для розвитку активності й свідомості, міцності знань, навичок і вмінь студентів. Періодичний контроль полягає у визначенні рівня та обсягу оволодіння знаннями, навичками і вміннями наприкінці модулю. Підсумковий контроль охоплює і теоретичну і практичну підготовку студентів, проводиться наприкінці періоду навчання, під час заліку.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Форма оцінювання	Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2					Сума
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	

Кількість балів за відвідування та конспектування лекції	4	4	4	4	4	4	4	4	4	36
Кількість балів за самостійну роботу	7	7	7	7	6	6	6	6	5	57
Кількість балів за індивідуальну роботу	-				7					7
Усього	11	11	11	11	11	11	11	11	11	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
64-69	D	задовільно	
60-63	E		
0-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F*	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

*оцінка F виставляється тільки за результатами складання заборгованості комісії

13 Методичне забезпечення

1. Навчальна програма дисципліни „Педагогіка”.
2. Робоча програма дисципліни „ Педагогіка ”.
3. Засоби для проведення поточного й підсумкового контролю:
- завдання для самостійної роботи студентів.
4. Перелік навчальної та учбово-методичної літератури, що забезпечує вивчення дисципліни.

14. Рекомендована література

Базова

1. Волкова Н.П. Педагогіка: Посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Вид. центр „Академія”, 2001. – 576с.
2. Громкова М.Т. Психология и педагогика профессиональной деятельности: Учеб. пособие для вузов. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 415с. – (Серия «Педагогическая школа. XXI век».).
3. Дидактика средней школы / Под ред. М.Н.Скаткина. - М.,1982.
4. Дорошенко С.І. Основи культури і техніки усного мовлення. – Харків: „ОВС”, 2002. – 245с.
5. Крыжко В.В., Павлютенков Е.М. Основи менеджмента в образовании: теория, практика и психология успешного управления. – Запорожье: Просвіта, 2000. – 260с.
6. Пехота О.М., Старева А.М. Особистісно орієнтоване навчання: підготовка вчителя: Монографія. – 2-ге вид. доп. та перероб. – Миколаїв: Вид-во „Ліон”, 2007. – 272с.

7. Педагогика: Учеб. пособие для студ. пединститутов /Под ред. Ю.К.Бабанского. – М.: Просвещение, 1988. – 608 с.
8. Педагогика: Учеб. пособие для студ. пед. учеб. заведений /Под ред. Б.Т.Лихачева. – М.: Прометей, 1993. – 527с.
9. Педагогіка: Навч. посіб. / Н.Є. Мойсеюк. – Вінниця: Універсум-Вінниця, 1998. – 348 с.
10. Педагогика. Новый курс: Учеб. для студ. пед. вузов: В 2 кн. /Сост. И.П.Подласый. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1999. – Кн. 1: Общие основы. Процесс обучения. – 576с.
11. Педагогіка: Підруч. для студ. пед. ін-тів /За ред. Ярмаченка М. Д. – К.: Вища шк., 1986. – 543с.
12. Педагогіка: Навч. посібник /В.М.Галузяк, М.І.Сметанський, В.І.Шахов. – 3-є вид., випр. і доп. – Вінниця: ДП „Державна картографічна фабрика”, 2006. – 400с.
13. Педагогічна майстерність: Підручник /І.А.Зязюн, Л.В.Крамущенко, І.Ф.Кривонос та ін./ За ред. І.А.Зязюна. – К.: Вища шк., 1997. – 349с.
14. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: Монографія /С.О.Сисоєва, А.М.Алексюк, П.М.Воловик та ін.; За ред. С.О.Сисоєвої. – К.: ВІПОЛ, 2001. – 502 с.
15. Пехота Е.Н. Индивидуальность учителя: теория и практика. – Николаев, 1996. – 144 с.
16. Пискунов А. И. Хрестоматия по истории зарубежной педагогики: Учеб. пособие для студ. пед. ин-тов /Сост. и авт. вводных статей А.И. Пискунов. – 2-е изд. – М.: Просвещение, 1981. – 528 с.
17. Платов В. Л. Деловые игры: разработка, организация и проведение: Учеб. – М.:Политиздат,1991. – 245с.
18. Савостьянов А.И. Техника речи в профессиональной подготовке учителя. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. – 144с.
19. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи: Підруч. для студ. пед. ф-тів. – К.: Генеза, 1999. – 368 с.
20. Селевко Г. К. Современные образовательные технологии: Учеб. пособие. – М.: Нар. образование, 1998. – 256 с.
21. Семиченко В.А. Психология общения. – К.: Центр «Магистр – S», 2001. – 152с.
22. Семиченко В.А. Психология речи. Учеб. Пособие. – К.: «Магистр- S», 2002. – 112с.
23. Ситниченко Л.А. Першоджерела комунікативної філософії. - К.: Либідь, 1996. – 176 с.

Допоміжна

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи. Курс лекцій: модульне навчання. - К.: Київс-й держ.ун-т, 1993. - 220 с.
2. Амонашвили Ш.А. Психологические основы педагогики сотрудничества. - К.: Освіта, 1991. - 110 с.
3. Бех І.Д. Особистісно зорієнтоване виховання: Науково-метод. посібник. – К.: ІЗМН, 1998. – 204 с.
4. Выбор методов обучения в школе /Под ред. Ю.К.Бабанского.- М.: Педагогика, 1981.- 176 с.
5. Дьяченко В.К. Сотрудничество в обучении: О коллективном способе учеб. работы: Кн. для учителя. - М.: Просвещение, 1991.- 192 с.
6. Елканов С.Б. Основы профессионального самовоспитания будущего учителя: Учеб. пособ. для студентов педагогических институтов. - М.:Просвещение,1989.- 189 с.
7. Закон України "Про вищу освіту"
8. Закон України "Про освіту" від 25 березня 1996 р. № 100/96-ВР.
9. Кан-Калик В.А. Учителю о педагогическом общении: Кн. для учителя.-М.: Просвещение, 1987.- 190 с.
10. Кондрашова Л.В. Методика подготовки будущего учителя к педагогическому взаимодействию с учащимися: Учеб. пособие. - М.:Прометей МГПИ им. В.И.Ленина, 1990. - 160 с.
11. Наказ Міністерства освіти України від 04.03.1998 р. № 86 "Про введення в дію "Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту) та про нормативне і навчально-методичне забезпечення підготовки фахівців з вищою освітою".
12. Наказ Міністерства освіти України від 02 червня 1993 р. № 161 "Про затвердження Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах"
13. .Освітні технології: Навч. – метод. посіб. /О.М. Пехота, А.З.Кіктенко, О.М. Любарська та ін.; За заг. ред. О.М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2001.- 256 с.

14. Постанова Кабінету Міністрів України від 20 січня 1998 р. № 65 "Про затвердження Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту)".
15. Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах у 2002/2003 навчальному році // МОН України. Лист № 1/9 – 304 від 17.06. 2002р.

15. Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова - www.npu.edu.ua (elib@npu.edu.ua)
2. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс] / Спосіб доступу: URL: <http://www.mon.gov.ua/main.php?query=laws/education/prof> – Загол. з екрана.
3. Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір [Електронний ресурс] / Спосіб доступу: <http://www.mon.gov.ua/main.php?query=laws/education/prof-tech/6/0001> – Загол. з екрана.
4. Національна доктрина розвитку освіти в Україні. [Електронний ресурс] / Спосіб доступу: <http://ocvita.in.ua/index.php?option>. Загол. з екрана.
5. <http://readbookz.com/book/172/5444.html>
6. <http://pidruchniki.com/17000308/pedagogika/pedagogika>

16. Структура рейтингової системи оцінювання дисципліни Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара Кафедра педагогіки та корекційної освіти

Дисципліна: «Педагогіка»

Академічні групи: ХФ – 13-1; ХФ – 13-2; ХФ – 13-3.

Навчальний рік: 2015-2016.

Семестр: 5

Елементи контролю за 1 змістовним модулем: (44 балів)

1. Відвідування лекційних занять з урахуванням конспектування лекцій – 4 б.
Максимальна кількість – **16 балів.**

2. Самостійна робота за темами модулю - **28 балів.**

Види самостійних робіт:

- реферат – т. 4 (7 б.);
- складання бібліографічного опису за темою – т. 1 (7 б.);
- складання глосарію основних термінів і понять теми – т. 2 (7 б.);
- есе на запропоновану тему – т. 3 (7 б.).

Елементи контролю за 2 змістовним модулем: (56 балів)

1. Відвідування лекційних занять з урахуванням конспектування лекцій - 4 б.
Максимальна кількість – **20 балів.**

2. Самостійна робота за темами модулю - **29 балів.**

Види самостійних робіт:

- анотація опрацьованої додаткової літератури з курсу дисципліни – т. 5 (6 б.);
- аналітичний огляд літератури з проблеми – т. 9 (6 б.);
- складання бібліографічного опису за темою – т. 8 (6 б.);
- складання глосарію основних термінів і понять теми – т. 6 (6 б.);
- есе на запропоновану тему – т. 7 (5 б.).

3. Індивідуальна робота – **7 б.**

ТЕРМІН СКЛАДАННЯ : 15 ТИЖДЕНЬ

ТЕРМІН ПЕРЕСКЛАДАННЯ: 16 ТИЖДЕНЬ

Доцент

Нетьосов С.І.

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки та корекційної освіти
від _____, протокол № _____

Завідувач кафедри педагогіки та корекційної освіти _____ Гладуш В.А.